

Uredništvo in uprava Ptuj, MLO, II. nadstropje — Telefon št. 156 — Čekovni račun pri Narodni banki Ptuj št. 643-90322-0 — Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Vrabi Jože — Rokopisov ne vračamo — Mesečna naročnina od 1. maja 1951 dalje 20 din, letoletna naročnina 208 din. Naročniki, ki so plačali din 156.— za celo leto, doplačajo din 52.— Tiska Mariborska tiskarsna.

O nekaterih vprašanjih ideološkega dela Partije

Na četrtem plenumu Centralnega komiteja KPJ, ki je začel z delom 3. VI. t. l. je imel referat sekretar Politbiroja CK KPJ tov. Milovan Djilas v nekaterih vprašanjih ideološkega dela Partije. Dejal je med drugim:

Kakor je znano, preživlja danes delavsko in sploh napredno gibanje resno ideološko krizo. Ta kriza je časovna in mora nujno biti časovna značaja, ker je na eni strani — rezultat objektivnih sprememb v mednarodnem razvoju kot celoti, ki delavskemu gibanju še niso jasne in v katerih še ni našel ustreznih organizacijskih in taktičnih oblik, na drugi strani — pa je rezultat še vedno močnega delovanja najrazličnejših preživelih in revizionističnih naziranj — predvsem tistih iz ZSSR — ki še nadalje delujejo v glavah ljudi. Sama po sebi ta ideološka kriza ne dokazuje niti neobstanja delavskih gibanj ter spontanih na ta ali oni organizirani način posebejnih težen delavskega razreda in delovnih množic, temveč slabost in nerazvitost takega zavestnega elementa v njih.

O tendencah k ideološkemu monopolizmu

Posobnega pomena je dejstvo, da je to gibanje, ki se je delj časa lažno prikazalo kot socialistično oziroma komunistično in marksistično, na čelu katerega dejansko stoji CK VKP(b), v resnici že zdavnaj v svojem notranjem življenju prenehalo biti po svoji ideologiji in praksi marksistično gibanje. VKP(b) ni več — po njenem zgledu pa tudi ne druge kompartije — praksi marksističnega tipa, kajti v njej sta bila porušena dva bistvena elementa take partije — svoboda borbe mišljenja in — na tej osnovi — stvarna notranja partijska demokracija. V nasprotju z marksistično partijo in sploh s tradicionalnimi naprednimi delavskimi organizacijami pripada v VKP(b) enemu forumu, pa celo ne niti enemu forumu, temveč eni osebnosti, monopol v skoraj vseh ideoloških vprašanjih. Takega monopola se ni nikoli nihče posluževal v socialističnem gibanju, v preteklosti se je pojavljalo samo tam, kjer so religiozna gibanja stopala v fazo svojega reakcionarnega absolutističnega razvoja.

Razen tega pa se v procesu borbe, ki jo vodi naša Partija proti birokratizmu, pojavljajo tudi pri nas tendence k ideološkemu monopolizmu. Sicer je te tendence pobujala že sama praksa in ideološka borba, toda to ne pomeni, da ne obstoje in da se ne bodo še pojavljale. Kačljivo je pri tem, da se one hkrati kažejo pri sicer dobrih in vdanih tovariših, in to praviloma na ta način, da se smatrajo teoretična dela in stališča posameznih voditeljev, zlasti članov Politbiroja CK KPJ, kot definitivna in za vse čase dovršene teorije (čprav smo tako mi, kakor tudi delavsko gibanje kot celota, dejansko šele v začetku i teorije i prakse preboda od kapitalizma v socializem). Nastaja nenavadna in smešna situacija: nudiijo nam iz CK monopol, pehajo nas vanj, mi pa se moramo otepati. Seveda je to zunanji videz stvari, ker ni stvar v tem, temveč v jedru: naš CK in naša Partija kot celota se borita proti slehernemu monopolizmu, na področju človeškega mišljenja pa vsak monopolizem ne še škoduje napredu človeške misli, temveč hkrati predstavlja začetek in zaključno fazo borbe reakcionarnih sil za ustitvaritev tistega drugega — materialnega in družbenega monopola, ki obstoji v gospodstvu nad delavnimi ljudmi in sadovi njihovega dela. Brez ideološkega monopola ni mogoče krepko vzpostaviti, pa tudi ne dolgotrajno vzdrževati ta drugi monopol niti ne njegove reakcionarne in despotične oblike vladanja.

Za kaj torej gre? Gre za to, da moramo mi — prav zaradi takih vladajočih pojavov v delavskih gibanjih in omenjenih tendenc v naši Partiji — še bolj poudariti in okrepiti marksistični in demokratski značaj naše Partije. Mislim, da ni odveč povedati, kako so na to vprašanje v delavskem gibanju gledali Marx, Engels in Lenin. V prvi internacionali je Marx nemojnost stal na načelu svobodne borbe mišljenja. Na istem stališču je bil tudi Engels v drugi internacionali. Podobno stališče pa je zavzemal tudi Lenin v Boljševiški partiji v vseh fazah njene razvoja, kar je tudi razumljivo, ker je bila tedaj marksistična proletarska Partija. Mislim, da citati niso nujni, ker so to bolj ali manj znane stvari. Kljub temu pa bi rad navedel Lenina in to samo zaradi tega, da bi se videla načelna razlika med tedanjem in današnjim — z opravičilom bodi rečeno — stanjem v VKP(b). Toda izvnen meja enotnosti akcije — najširša in najsvobodnejša diskusija in obzobda tistih korakov, sklepov, tendenc, ki jih smatramo za škodljive. Samo v takih diskusijah, resolucijah, protiestih, se lahko ustvari dejansko javno mnenje naše Partije. Samo pod temi pogoji bo to prava Partija, ki zna neprestano iznatištati svoje mišljenje in ki polže pravilne poti za spremembo že zakristaliziranega mnenja v sklepe no-

ki bi pravilno izražal objektivne spremembe in objektivne tendence mednarodnega razvoja. Lahko bi rekli, da je ideološka zmeda nenavadno velika, čeprav je danes želja po socializmu zaradi objektivnega razvoja močnejša in globlje zakoreninjena v množicah kot pa je bila kdaj koli doslej. Vzroke za to ideološko zmedo moramo iskati predvsem — v popolni reviziji in opustitvi socialistične ideologije v ZSSR, katere vrhovi so že stopili v fazo ustvarjanja nove reakcionarne ideologije in v fazo reakcionarne, osvajaalne in eksploataorske prakse, nato pa v politiki oportunitizma in revizionizma, katere ima korenine v vplivu reakcionarne buržoazije na delavski razred in njegovo politično gibanje. Ti procesi, čeprav so si nasprotni, vplivajo drug na drugega v smeri nadaljnjega poglobljanja omenjene krize, pa tudi nadaljnje diferenciacije v delavskem in naprednem gibanju na novi osnovi in v novih pogojih.

Tu ni mesto, da bi se obsirneje spuščali v to vprašanje.

vega kongresa. (Lenin, Dela zv. 9, stran 225, tretja izdaja.)

Načelno smo večkrat formulirali naše gledanje na pomen discipline in na pojem discipline v delavski Partiji. Enotnost akcije, svoboda diskusije in kritike — glejto, je je naša formula-cija. Samo taka disciplina je vredna demokratske partije naprednega razreda. Moč delavskega razreda je organizacija. Brez organizacije množice ni proletarijat nič. Organiziran je vse. Organiziranost je enotnost akcije, enotnost praktičnega nastopanja. Toda razume se, da imajo vse akcije in najrazličnejša nastopanja vrednost samo zato in toliko, kolikor se pomikajo naprej, ne pa nazaj, kolikor idejno zedinjujejo proletarijat, ga dvigajo, ne pa dušijo, ne demoralizirajo, ne slabe. Brezidejna organiziranost je nesmisel, ki v praksi spreminja delavce v strahopetne priveške buržoazije, ki drži oblast. Zaradi tega brez svobode diskusije in kritike proletarijat ne priznava enotnosti akcije. (Lenin, Dela zv. 10, stran 166.)

Problem, v konkretni uporabi pri nas, ni istoveten s tistimi, ki jih je reševal Lenin. Toda načelo je v osnovi iste s to razliko, da mi moremo in moramo iti ter oditi dalje glede borbe mišljenja kot pa je mogoče Lenin v tistih — veliko bolj zaostalih i ekonomskih i družbenih — pogojih.

Pri vsem tem moramo poudariti originalnost današnjega mednarodnega razvoja, zlasti pa razvoja mednarodnega delavskega gibanja. Originalnost sodobnega mednarodnega razvoja je v tem, da je ekonomika glavnih držav (ZDA, Anglije, ZSSR in drugih) že pri-čela prehajati in je celo v mnogem prešla iz kapitalističnih v državno-kapitalistične oblike, kar samo po sebi opozarja na objektivno nujnost in neizbežnost socializma, pa tudi na to, da samo še stari, reakcionarni družbeni odnosi zadržujejo in zavirajo spremenitev te ekonomske nujnosti v družbeno stvarnost, pri čemer se hkrati kažejo kot taki tudi v mednarodnih odnosih sploh, posebej pa v odnosih proti slabim in nerazvitim državam. Ne bom se tukaj spuščal v ekonomske in druge analize, ki potrjujejo navedene postavke, samo opozarjam tovariše na dejstvo, da je že Marx predvideval ne le raznolikost, temveč tudi ekonomsko nujnost takega razvoja.

V takih, popolnoma novih okolnostih niso preživele samo najrazličnejše buržoazne teorije o večnosti kapitalističnega reda, ki je pregazil sam nujni in protislovni razvoj kapitalizma, ali socialdemokratske teorije o mirnem prehodu in vračanju kapitalizma v socializem (ta »mirni prehod se je — v svetovnem obsegu — razvijal in se razvija dejansko z revolucijami v enih in krizami ter vojnam v drugih državah ter z neenakomernim razvojem posameznih držav), temveč tudi »sovjetske« teorije o edino možnih »sovjetskih« oblikah rušenja kapitalizma ter graditve nove družbe. (Te preživele teorije so postale — kot vse, ko preživi v teku razvoja reakcionarna idejna oblika velikoruskega državno-kapitalističnega monopola oziroma velikoruskega državno-kapitalističnega imperikalizma.)

Tak objektivni razvoj je moral — pri ustreznih revizionističnih teoriji in praksi, zlasti tisti v ZSSR — nujno dovesti do ideološke krize v delavskih in naprednih gibanjih sploh. Ta zmeda seveda ni bila popolnoma prihranjena niti naši Partiji, čeprav je samo ona — kot celota — stopila na pravilno pot in začela teoretično obdelovati ter ugotavljati jedro nastalih sprememb.

Zaradi tega ne bi bilo nič škodljiveje i za prakso i za teorijo socializma, v okolnostih, ko gre za preučevanje novih pojavov, kot da kdor koli ali v kakršni koli obliki vzpostavi monopol na področju teorije, ali pa da se poblija borba mišljenja. To bi lahko škodovalo ne samo nadaljnjemu razvoju teoretične misli, temveč tudi samemu

resnično demokratskemu in resnično družbenemu razvoju in takim družbenim odnosom.

Vprašanje razvoja marksistične znanosti

Toda, ko ugotavljamo to, moramo hkrati opozoriti na dve zelo važni vprašanjih.

Prvič, vprašanje razvoja marksistične znanosti, oziroma socialistične teorije. Praksa Sovjetske zveze, v nekem obsegu pa tudi naša, nam dokazuje, da se čestokrat jemljejo določeni aktualni praktični ukrepi, tisto, kar se imenuje — tekoča linija Partije — do katere Partija in partijska vodstva prihajajo izhajajoč iz določene teoretične osnove, kot končni teoretični znanstveni zaključki in kot podlaga za samo znanstveno teorijo. Ne mislim, da bi prava znanstvena teorija mogla biti brez prave revolucionarne prakse in obratno. Med teorijo in prakso je nerazdružljiva notranja zveza, v kateri služi nekaj časa prva drugi, nekaj časa druga prvi kot podlaga. Prav tako pa je tudi točno, da ni omenjena metoda samo napačna, temveč da hkrati onemogoča razvoj marksizma kot znanosti in socialistične teorije sploh. Lahko so ti ali oni ukrepi, te ali one politične postavke v danem položaju popolnoma pravilne, toda same zase ne morejo biti edina osnova znanstvenega teoretičnega dela in znanstvenih teoretičnih zaključkov. Šele znanstvena analiza celotne nekega procesa in vseh njegovih tendenc, znanstvena analiza vseh okolnosti, v katerih so te ali one postavke samo del — lahko da znanstveni, teoretični rezultat. V Sovjetski zvezi so n. pr. vse, kar je Stalin dejal v različnih konkretnih položajih, razglasil za znanost in teorijo. Puščam ob strani dejstvo, da so Stalinske teorije nemarksistične, nesocialistične in neznanstvene, ali celo tudi, da so različne njegove izjave, v posameznih konkretnih položajih, o posameznih konkretnih vprašanjih, bile vedno točne, če se vzamejo kot izključna osnova znanosti in teorije, toda navadno se jemljejo kot čista znanost in teorija, vendar moramo nujno priti v zagato: do dušenja znanosti, do spreminjanja dnevene prakse v teoriji, do pragmatične vulgarizacije marksizma. Socialistična teorija je danes, na splošno vzeto, kot znanost, ki mora odgovoriti na probleme sodobnega razvoja in pojasniti njegove zakone, na nenavadno nizkem nivoju. Prežvekuje preževle ali revizionistične »sovjetske« trditve, ali pa se vleče na repu najrazličnejših, prav tako preživelih — buržoaznih ali na pol buržoaznih teorij. Tudi pri nas ni veliko boljši primer. Samo pri članih CK KPJ — toda še vedno skoraj samo pri njih — imamo resne začetke in poskuse, da se pove nekaj novega, in teoretično sploh nove pojave. Nadaljnji razvoj socializma kot znanosti je očitveno mogoče samo pod pogojem smelejšega in temeljitejšega poglobljanja v stvarne probleme, pod pogoji nadaljnega razvoja — borbe naprednih misljenj, v zagotavljanju pravice vseh članov KPJ in vseh delavcev na področju znanstvene misli, da sprejmejo ali ne sprejmejo te ali one postavke ne samo posameznih teoretičnih ali znanstvenih delavcev, temveč tudi posameznih partijskih voditeljev. Marksizem je znanost in se kot znanost lahko razvija ter zmaguje samo v odkritih borbi.

(Se nadaljuje na 2. strani)

Najdena oskrunjena zastava in orožje sta razgalila ozadje svečanosti in navzočnosti škofa dr. Držečnika

Dosedaj zbrani dokazi v preiskavi zoper organizatorje protidržavnega izživljanja v Juršincih in ostalih krajih ptujskega okraja s škofom dr. Držečnikom na čelu ob priliki birmovanja, razorožujejo razne kričarje o krivicah v zvezi z razkrinkavanjem protidržavnega delovanja škofa dr. Držečnika Maksimilijana in njegovih belogardištno nastrojenih ministrantov. Ti dokazi potrjujejo, da so se skrili ti zahrbtni za vrste pošteni delovnih ljudi in za njihov verski čut trdeči, da je šlo pri birmi le za stari verski običaj ne pa za organizirano protidržavno izživljanje. Zbrani dokazi potrjujejo, da so hoteli imenovani izrabiti svoj vpliv na ljudstvo v času, ko jim ljudska oblast omogoča popolno svobodno gospodarsko in kulturno ter versko življenje.

Zaplenjena zastava s sneto peterokrako zvezdo, nekaj pušk in pištol ter letakov, tvori skupno z izjavami zaslišanih krivic in prič neovgrljive dokaze in izpodbija trditve ljudstvu nenaklonjenih elementov, da preganja ljudska oblast »nedolžne verske predstojnike in vernike, ki se držijo starih verskih obredov, šeg in običajev«. To so poedinci, ki nečesto priznati, da je bil belogardištem poražen tekmo NOV zaradi svoje protiljudske, izdajalske, hinavske in koljaške dejavnosti, ki jo je opravičeval s parolo borbe za vero in Boga. S to parolo so hoteli belogardiši opravičevati potoke krvi otrok in njihovih staršev, ki so morali umirati zato, ker so verovali v moč našega ljudstva, v ljudsko oblast, v moč vsega naprednega človeštva, ker so zaupali vodstvu KPJ s tovaršem Titom na čelu. Te zaplenjene stvari bi naj kot borbeno orožje služile škofu dr. Držečniku in njegovim pomočnikom za vcepiljanje straha podeželskemu vernemu ljudstvu, da bi se pač moralo podrediti cerkvenemu terorju. Potem bi lahko nekateri verski predstojniki vodili protiljudsko politiko in gospodarstvo ter preganjali najboljše sinove naših narodov, vse to v času, ko si ljudska oblast s KPJ na čelu prizadeva v duhu socialistične demokracije sprostiti ljudstvo vseh birokratskih vezí, ki so jih ljudstvu preje vsiljevale gotove gospodarske prilike.

Zato, da bi lahko hodili kmečki in mestni ljudje ob nedeljah k maši in drugim verskim obredom, so smatrali poedinci za potrebno, da morajo sneti z zastave peterokrako zvezdo in da morajo hoditi po vasi oboroženi. Zakaj je moral Šoštaric Jože, cerkveni ključar iz Juršincev skrivati državno zastavo, s katere je bila sneta peterokraka zvezda? Čemu je moral biti oborožen s puško? Čemu šo bil Markoviču Jožetu iz Bukove, Glažar Stanku iz Stojne in Veselič Francu iz Bukove ter Flos Jožetu iz Kukave potrebne pištole, če pa je dal škof dr. Držečnik okrožnico, da mu ni treba prirejati nikahih svečanosti? Čemu je bilo treba v Novi vasi razširati protidržavne letake? Čemu se ni mudilo Minoritskemu samostanu v Ptujju tekomo 6 let prikriti na jugoslovansko zastavo peterokrake zvezde in čemu so tako spošljivo hranili protikomunistično literaturo? Imenovanim je bilo jasno, da je treba čakati ponovnega vstajenja potuhnjenih ostankov belogardizma. To bi pač bilo treba primerno slaviti tudi ob pravočasni uporabi orožja.

Vse te »nedolžne« borbe za vero in Boga je razgalila preiskava nekoliko dni potem, ko jim je škof dr. Držečnik

napijal vzradoščen, da so mu pripravili tako svečane sprejeme.

Med dokaze, ki izpodkopavajo tla željam škofa dr. Držečnika in njegovim zaslepljenim ministrantom, spadajo tudi resolucije, ki jih je ljudstvo potrdilo na sestankih tekomo minulih 14 dni in jih poslalo Okrajnemu ljudskemu odboru ter škofu dr. Držečniku, iz katerih bo moral spoznati, da naše ljudstvo nikdar ne bo dopustilo izrabljanja vereke svobode za protidržavne namene. Taki sestanki so bili ob številni udeležbi vaščanov in Gajevcih, Stojncih, Bukovcih, Borovcih, Gorličnic, Forminu, Polensaku, Vitomarcih, Desterniku, Markovcih in Juršincih.

V resolucijah opozarja ljudstva škofa dr. Držečnika med drugim na sledeče:

IZ MARKOVO

»... Prebivalci v Markovcih, zbrani na množičnem sestanku obsojamo Vaše protidržavno delovanje ob minuli birmi...«

IZ GORIŠNICE

»Izrabljali ste naša starodavna poštena čustva, našo vero, ki smo jo podedovali od svojih prednikov, v politične namene v borbi proti ljudski oblasti, proti pridobitvam NOV, proti bratstvu in enotnosti naših narodov.«

IZ POLENSAKA

»... Ugotovili smo namreč, da so vas Vaše pridige tembolj strupeno izzvenele, čim bolj smo Vas svečano sprejeli. Govorili ste hinavsko preračunano in prikrito...«

IZ BOROVO

»... Višek svojih napadov ste dosegli s svojo pridigo v Juršincih, kjer so nekateri brezvestni poedinci pod neposrednim vplivom oz. utisom Vaših navodil in pridig skrunili in trgali slovensko zastavo...«

IZ JURŠINC

»... Odločno vam povemo, gospod dr. Držečnik, da naša verska čustva niso na prodaj, da smo pošteno Slovenci in državljeni FLEJ, da ee z nami ne da mersiti in kovati reakcionarnega protiljudskega kapitala.«

IZ DESTERNIKA

»... Zahvalujemo se ljudski oblasti, da nam je odprla oči, da smo pravčasno spoznali Vaše namene in proti njim odločno nastopili. Predragocena je bila naša borba, preveč so morali prestat naši delovni ljudje za sedanjó svobodo in preveč truda vlagamo za svojo lepšo bodočnost...«

*

V tem smislu so pisane tudi ostale resolucije, iz vseh pa je razvidno, da se ljudstvo v ptujskem okraju ne bo odrgati od svoje oblasti in da ne bo popustilo v borbi proti ostankom reakcije, neglede od kod izvira ter bo razorožilo sproti vsakogar, ki bi poskušal ponovno spraviti na noge premagane in razbite sovražnike delovnega ljudstva nove Jugoslavije.

Gornji dokazi nazorno potrjujejo, kako bedni so v očeh ljudstva poedinci, ki se skušajo na račun verskih čustev našega ljudstva prikrito prikristi do oblasti nad ljudstvom in njegovim gospodarstvom, ker jim je sedaj nemogoče očitno rušiti, kar je bilo ustvarjenega tekomo NOB. FL

V Ptujju pripravljajo Okrajno gospodarsko razstavo

Ptužčani so brez dvoma ponosni na svoje mesto, ki je prebrodilo toliko zgodovinskih viharjev. Da bi prikazal borbo delovnih ljudi ptujskega okraja, predvsem pa njene uspehe in plodove, je Izvršni odbor Okrajnega ljudskega odbora že v marcu t. l. sklenil pripraviti Drugo okrajno gospodarsko razstavo. Obenem je imenoval pripravljalni odbor, ki ga sestavljajo zastopniki in strokovnjaki vseh gospodarskih panog, ki se vidno odražajo v dejavnosti ptujskega okraja. Pripravljalni odbor se je pod vodstvom tov. Mirka Ogorelca, upravnika Zadrudne pletarne in poverjenika za obrt, z vso resnostjo lotil dela in priprav. Pri pripravah mu služijo bogate izkušnje, ki si jih je pridobil pri izvedbi I. gospodarske razstave v l. 1949.

Razstavne prostore je odbor izbral v Osnovni šoli Ptuj in na povečanem dvorišču. Sola je bila v času okupacije porušena leta 1948 ponovno zgrajena in notranje izdelana. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev niso nadaljevali z izdelavo fasade in tako nudi sicer v zornu urejeno solsko poslopje žalosten zunanji izgled. Ta nedostatek se je očitno izražal tudi pri prvi gospodarski razstavi, ki je bila v istih prostorih. Odbor je takoj prevzel v lastno režijo dokončno obnovo šole. Vsakega potnika, ki prihaja z vlakom v Ptuj, bo privabil pogled na moderno poslopje, ki bo pravo nasprotje ostalih zgradb v

estu. Pri tem se je odbor v velik meri naslonil na pomoč frontnih organizacij in sindikalnih podružnic, ki s prostovoljnim delom pomagajo pri kopanju in prevozu gramozu ter planiranju razširjenega razstavnega prostora. V odboru so bila razna mnenja, kakšno naj bo bistveno obeležje letošnje razstave. Končno je bil sprejet predlog, da je treba razstaviti vse, kar pridela pozitivnega in kvalitetnega katera koli gospodarska panoga v okraju. Poudarek letošnje razstave je predvsem na visoki kvaliteti proizvodov. Zaradi tega je pozval odbor preko gospodarskih resorov OLO in okrajnih združenj vse proizvajalce, naj razstavijo svoje najboljše proizvode. Odziv je močan, kar potrjuje okrog 65 prijav, čeprav poteče rok šele koncem junija. Posebnost na razstavi bo predstavljal gotovo kmetijski del. Sklad za mehanizacijo in investicijsko graditve bo nazorno prikazal razliko med zaostalo drobno kmečko proizvodnjo in mehaniziranim obdelovanjem zemlje v zadrudnem in državnem sektorju.

Ker bo razstava v začetku septembra, bo vsem kmečkim pridelovalcem omogočeno prikazati vse letošnje pridelke. Močno bo zastopana tudi vsa industrija, ki je na okrajnem ozemlju. Zanimanje kažejo tudi obrtniki. Ti bodo razstavili najboljše izdelke. Razstavni odbor bo imel vsekakor odgovorno nalogo, da bo iz zbranih

razstavnih predmetov sestavil zaokroženo sliko gospodarske moči in sposobnosti okraja. Osnovni namen razstave je prikazati gospodarski napredek od l. 1949 do danes. Tisoči delovnih ljudi, ki bodo razstavo obiskali, bodo lahko ugotovili, da kljub težavam in oviram napredujejo in jačamo svojo gospodarsko moč. V pogojih nadaljnje decentralizacije gospodarstva, novega finančnega in trgovinskega sistema, bo razstava dobila v precejšnji meri tudi posredovalen značaj med proizvajalci in potrošniki.

Do otvoritve se bodo odražali novi gospodarski ukrepi naše vlade in Partije že v polni meri v našem gospodarskem življenju. Kvalitetni izdelki industrije in obrtništra ter pridelki kmetijstva bodo našli mnogo odjemalcev.

Odbor računa, da bo obiskalo razstavo precejšnje število zastopnikov ustanov in podjetij iz vse Slovenije, ki bodo z razstavljalci navezali trgovske stike. Precejšnje vloge bo pri tem odigrala posredovalna agencija, ki bo že v okviru same razstave sklopala pogodbe za posamezne razstavljalce ali pa usmerjala kupce k proizvajalcem.

Razumljivo je, da se bodo zaradi tega morali ptujski obrati v celoti usmeriti na kvalitetno proizvodnjo in tako nuditi potrošnikom predmete, ki jih bodo z veseljem in zadovoljstvom kupovali.

Kako vskladiti načelo svobodne borbe mišljenj in obveznega izvajanja partijskih sklepov

(Nadaljevanje s 1. strani)

Sedaj preidemo k drugemu zelo važnemu načelnemu in praktičnemu vprašanju: kako vskladiti načelo svobodne borbe mišljenj in obveznega izvajanja partijskih sklepov.

Mnogi tovariši bodo s pravico rekli, da je nevarnost, da bi svobodne borbe mnenj v Partiji in izven nje izkoristili reakcijski buržoazni in birokratični informbirojevski elementi zunaj Partije in znotraj nje.

Nedvomno je, da je takta nevarnost. Vsakovrstni maskirani informbirojski tipi ali ostanki buržoazne reakcije v Partiji ali zunaj nje bi se zares lahko, skriti domnevno samo za nesoglasjem v tej ali oni teoretični trditvi, spravili na marksizem in socializem sploh, na partijsko linijo pa še posebej. Ne bom se spuščal v možnost takih pojavov izven Partije, ker to ne sodi v neposredni okvir naših izjav, čeprav veljajo načela, ki jih navajam, — mutatis mutandis — za idejni boj na splošno. Govorim samo o Partiji in o tem, v kakšni luči nastaja zanjo in njeno notranje življenje ta problem. Ob pogojih svobodne borbe mnenj so torej možnosti, da bi sovražni elementi izkoristili to svobodo za svoje protisocialistične smote. Nastane pa vprašanje: Ali smo odstranili to nevarnost, če smo uvedli monopol v teoretičnih vprašanjih, če smo zadušili svobodo v borbi mnenj? Ne, nismo, sovražnik bo vedno našel način za borbo, če je monopolizem, ali pa ga ni. Razlika je torej samo v tem, da ga bomo v odprtih boju lažje odkrili, da bomo v takim boju tudi nadalje razvijali socialistično znanost in sami sebe, monopolizem pa bi konec koncev neogibno onemogočil vsak napredni razvoj.

Ostati moramo torej brezpogojno in nemožno na načelih svobode diskusije, svobode izmenjave mnenj. Ostajajoč na teh načelih in dosledno se boječ za nje, pa ne smemo pozabiti, da je naša Partija marksistična, da je organizacija, ki ima svoja notranja življenjska pravila in linijo, za katero se bojuje. Ta pravila in to linijo, drugače povedano — rešitve in sklope partijskih organizacij in forumov mora vsak spoštovati, kdor hoče biti v njej. Tako je bilo in tako bo v vsaki demokratični organizaciji na svetu, dokler bodo obstajale politične organizacije. Problem je pač v tem: vsak ima pravico svobodno — ustno ali pisмено — izraziti svoje mnenje, toda proti tistim posameznikom, ki odstopajo od osnovnih načel notranjega življenja in programa Partije, ki kršijo pravila njenega notranjega življenja, se upirajo njeni liniji ali načelom izvajati njenih sklepov, ima partijska večina pravico, da ukrepe tudi ustrezne korake, ker je Partija prav tako svobodna organizacija, ustanovljena po svobodni volji njenih članov, in podlagi določenih idejnih, političnih in organizacijskih načel. Nikogar ne moremo in ne smemo ovrniti, da bi izrazil svoje mnenje, ne moremo pa tudi Partiji ovrniti, da bi izvedla propagandne in organizacijske ukrepe, kadar posamezna stališča ali njihovi zagovorniki na ta ali drug način pridejo v očitveni spor z idejnimi ali organizacijskimi osnovami, na katerih je zgrajena sama Partija, ali s sklepi in odločbami njenih organizacij in forumov.

V zvezi z gornjimi je nenavadno

važno, da poudarimo, da je večkrat zelo težko ločiti ideološke razlike in ideološki boj od linije, od sklepov Partije. V praksi to ni težko, ker različna mnenja zelo hitro pokalejo, če gre samo za različno razlaganje z istega izhodišča, da bi se dosegel isti smoter. (Pojasnjevanje določenih pojavov na temelju marksizma za nadaljnji razvoj socializma), ali pa za naziranje, čigar smoter je, da bi zbral sile, sovražne socializmu. Kakšne sile, in s kakšnim namenom se grupirajo okrog določenega naziranja, — hitro odkrije ne le borba mnenj, marveč predvsem že praksa tega grupiranja. Te sile pa so lahko različne: borba mnenj, kar bo pri nas pogost primer, lahko odkrije različke pri ljudeh, ki imajo isto izhodiščno podlago — dialektični materializem, isti smoter — socializem, in ta bo samo naprej razvijala znanost, teorijo, ter večala delovnim množicam in Partiji obzorje njihove praktične dejavnosti. Lahko so pa tudi drugačne razlike, v kakšnih primerih, kdaj in kako bosta Partija oziroma njena večina napravili ustrezne ukrepe? Očitno, tedaj, kadar so določena naziranja idejna podlaga sovražne dejavnosti, ako se okrog njih zbira tolike sile, ki pomenijo ali se izpreminjajo v boj proti partijski liniji, proti osnovnim načelom njenega notranjega življenja, proti njenim sklepom. Tedaj imajo Partija, večina v Partiji, oziroma forumi, ki zastopajo to večino, ne le pravico, marveč tudi dolžnost, da preprečijo praktične posledice in pomen takih naziranj ter napravijo ustrezne korake proti posameznim morbidnim sovražnim elementom, ki kakor dokazujejo izkušnje iz delavskega gibanja, za idejnimi in teoretičnimi razlikami skrivajo svojo reakcionarno, protipartijsko in protiljudsko prakso. To je jasno in ne nasprotuje svobodni borbi mnenj. Partija je demokratična organizacija, ki se bojuje za svoj program in živl po pravilih notranjega življenja, ki so jih določili njeni kongresi, vodijo jo forumi, izvojeni na demokratični način, njeni sklepi in linija med kongresi pa so obvezni za vse člane Partije.

Iz tega izhaja prav tako, da ni mogoče razpravljati o liniji Partije, kadar je Partija v akciji. Pomislite samo, kako bi bilo, če bi pri nas, ko je CK sprejel sklep o vstaji in ko se je vstaja že začela, prišlo do diskusije o vprašanju, če je treba dvigniti vstajo ali ne. O liniji Partije, ko in dokler se izdeluje in ustvarja, je treba svobodno in javno razpravljati, izražati kritiko, jo dopolnjevati in predlagati spremembe. Kadar pa je linija določena in jo je večina sprejela, kadar forumi na njeni podlagi izvajajo določene sklepe, kadar Partija začne delovati, tedaj je treba sklepe izvajati, z vsemi silami in v vsem šarom se je treba boriti za njihovo izpolnjevanje. Samo tako se tudi da spregledati, kdo je za linijo Partije, sprejeto na demokratični način in v svobodni diskusiji, kdo pa je proti njej. Svoboda borbe mnenj s tem ni odpravljena. Biti dober in discipliniran komunist pomeni — dejavno boriti se za izvajanja partijske linije na podlagi svojega lastnega prepričanja. Do katerega sem prišel v svobodni diskusiji, v kateri, če se nisem strinjal, nisem osvobodil tistih teoretičnih postavk posameznikov, ki še niso postale del partijske linije, del vsakodnevnih partijskih praks, sklep Partije.

Svet državljanov za kmetijstvo pri Okrajnem ljudskem odboru je razpravljajal o povečanju kmetijske proizvodnje

Najširje sodelovanje ljudi in soodločanje v našem gospodarstvu in družbenem razvoju sta osnova naše socialistične demokracije.

Ta perspektiva, ki nam jo daje naša Partija in katero je naše ljudstvo uzakoniilo z zakonom o svetih in komisijah državljanov, se vedno bolj odraža v vsakdanjem delu in življenju. Kmetijstvo našega okraja predstavlja tri četrtine gospodarske dejavnosti v okraju. Usmerjanje istega po poti socialistične rekonstrukcije je naloga, ki se kot osnova postavlja pred organe ljudske oblasti, pred naše združne organizacije, obdelovalne zadržve, državna posestva, privatne kmetovalce in vse ostale, ki delajo na tem gospodarskem področju.

Svet državljanov za kmetijstvo, ki je bil imenovan na zadnjem zasedanju okrajnega LO, se v celoti zaveda, kako odgovorna naloga mu je bila s tem zadana in pristopa z vedno bolj odločnimi koraki k usmerjanju kmetijstva po nakazani poti.

Na svojem drugem rednem zasedanju, dne 24. maja t. l., je svet državljanov podrobno razpravljajal o jačanju živinoreje in obnovi vinogradov in sadovnjakov v našem okraju.

Zivinoreja, ugotavlja svet, je ena izmed osnov, ki stoji na prvem mestu pri dvigu kmetijske proizvodnje. Stanje živinoreje v okraju in odnos kmetovalcev, delovnih zadržve in državnih posestev do reje živine ni zadovoljivo. Svet ugotavlja, da so bili nekateri prijemi odkupnih organov nepravilni in da so v živinoreji povzročili dosti škod. Ugotavlja tudi, da je bilo potrebno v sedanjem obdobju socialistične graditve izvajati odkupa živine, ker le na ta način je bilo mogoče prehraniti naše delovno ljudstvo in do neke mere omejiti špekulacijo z živino in živalskimi proizvodi.

Vodenje in usmerjanje živinoreje, kot tudi ostalega gospodarstva z administrativnimi merami je za daljše obdobje nemogoče. To je v zadnjem času kazala nenačelnost privatnega in tudi združnega gospodarstva, kar je bila nujna posledica administrativnih ukrepov.

Nov način trgovine in sprostitve obvezne oddaje mesa in nekaterih ostalih kmetijskih proizvodov omogoča in postavlja pred živinorejo dve osnovni nalogi. In to: prvo, izpolniti in povečati stavek živine na vseh kmetijsko-živinorejskih objektih in drugo, dvigniti produktivnost v živinoreji.

Zadani nalogi nista lahki in zahtevata mnogo razumevanja in zalaganja živinorejcev. Ugotovitev pa, da je živinoreja osnova pri dvigu kmetijske proizvodnje, nam daje moralno in strokovno zagotovilo za to, da večina kmetijskih gospodarstev razume, kje je treba začeti, če hočemo utrditi enega od osnovnih temeljev v dvigu kmetijske proizvodnje.

Svet za kmetijstvo je podrobno razpravljajal o pasmah živine, selekciji, odpiru in oskrbi plemenjakov, o pašništvu (posebno o tkzv. menjalnih pašnikih), o oskrbi z močnimi krmili, o nujnosti kolobarja in poljedelstvu, agrotehnik, zootehnikih itd.

Referat, ki ga je podal na zasedanju član sveta tov. Ozmeč Gustav, je številno prikazal stanje živinoreje v okraju, ki kaže na to, da bomo morali vložiti še precej truda, preden bomo izkoristili vse že obstoječe živinorejske osnove in v uvedbo najmodernije zootehnik dvignili proizvodnjo v živinoreji.

Nujna zahteva je, utrditi živinorejske odseke po KZ in preko njih z delom vplivati v smeri napredka.

Svet državljanov je prav tako razpravljajal o ustanovitvi živinorejskih družtev, ki bi kot strokovna organizacija povezovala privatni, združni in državni sektor pri dvigu živinoreje na področju okraja.

Dopolnilno razpravljanje o živinoreji je prineslo lepe zaključke, ki bodo velika pomoč za začetek in usmerjanje v njegovem delu pri usmerjanju živinorejske dejavnosti v okraju.

Popoldne se je štiri ure zelo živo razpravljajlo in sklepalo o obnovi vinogradov in sadovnjakov v okraju. Priznali strokovnjaki in praktiki z dolgoletnimi izkušnjami, kot tov. Vesel Gvido, tov. Retelj Alojz, tov. Bračko Franc, tov. Kupčič Jože so iznesli svoje misli o načinu in organizacijskih prijemih v obnovi vinogradov in sadovnjakov.

Svet je ugotovil, da je bilo do sedaj

o tem mnogo govorjeno, vendar malo storjeno. Odlučno je potrebno kreniti na nova pata, kjer bodo dela, ne pa govorjenje kazala tistim, ki bodo posnemali, kako je treba obnovljati.

Obnova sadovnjakov je potrebno začeti po načrtu. Najbolj rentabilno je plantažno sadjarstvo primerne oblike, ki mora tudi v našem okraju v kratkem času pokazati svoje prednosti. S tem ni rečeno, da bomo opustili tkzv. travniške nasade, oz. njivske nasade. Nasprotno, le-te je potrebno posebno sedaj, ko nam kapar tako uničuje, tam, kjer so večje površine, posebno dobro čuvati in ohraniti. Ti sadovnjaki bi naj bili nekak most na intenzivnejšo plantažno sadjarstvo v bodočnosti. Razvoj preobrazbe našega kmetijstva, prehod iz dosedanjega avtarkične kmetijske proizvodnje na socialistično organizirano proizvodnjo, ki dela na rentabilnem računu, bo pa praktično pokazal, kaj se bo od dosedanjih načinov in oblik proizvodnje še obdržalo.

Svet je sklenil, da je potrebno popolnoma obvarovati večje nasade, posebno v Halozah in v predelih Slov. gorice, kjer je kapar še malo razširjen.

Vztrajno je treba prepričevati sadjarje, da intenzivnejše škropljenje sadno drevesja s škropivci, ki jih imamo in ki so pri pravilni uporabi zelo učinkovita. Sadjarji sami naj sprevidijo, da je iz sadovnjakov brez sentimentalnosti odstraniti raglje, stare hruške in jable, ki so jih sadili že pradedje in jih ne doseže nobena škroplilnica. Ta drevesa so vzgajališe kaparja, ki neprestano sili na ostalo, še tako oskrbovano dreve. Tudi glede sortimenta sadje je svet zaključil, da je obnavljati s sortami, ki so se izkazale proti kaparju odporne, vendar dajejo ob dobri negi dosti dobrega sadja.

V obnovi vinogradništva ugotavlja svet, so bili letos storjeni prvi resnejši koraki. Vinarski združi Ormož in Ptuj sta osnovali kot temelj obnove večje matičnjake in trsnice. Naloga vseh, ki lahko pomagajo je, da podprejo to iniciativo.

Dvig in pocenitev proizvodnje v obnovljenih vinogradih je odvisno od dveh stvari, in to od nastrojeve selekcije in izbire primernih sort novih sadik in od obnove vinogradov v tej obliki, da se bodo dali obdelovati čim več s stroji.

V selekciji smo v našem okraju skoraj na tleh. Tukaj se ne more pohvaliti niti državni sektor, ki je to nalogo včasih do neke mere reševal. Začeti bo treba takoj znova, dosedajni izpad pa kriti iz selekcijskih površin vinogradniških gospodarstev v Radgoni in Kapeli.

K sodelovanju pri obnovi je pritegniti vse strokovnjake-praktike, ljubitelje vinogradništva, ki naj z nasveti in z delom na terenu pomagajo pri obnovi. Svet je prepričan, da v Halozah in Slov. goricah delajo vinogradniki, ki bodo razumeli poziv k obnovi in prisločili na pomoč. Posebej bo treba obnoviti selekcijski center drž. posestva Zavrč in apelirati na tov. Mihečič V. iz Dubrave, da našim delovnim vinogradnikom posreduje svoje izkušnje in bogato strokovno znanje v selekciji trte in obnovi vinogradov.

Svet je na predlog tov. Kupčiča za-

ključil, da je potrebno na nekaj večji površinah gojiti matičnjake in selekcionirane cepiče. Vzgojo in oskrb cepljenk je pa potrebno približati k renomu, določenim vinogradniškim okolišcem, ki bodo z mnogo večjim znanjem in poglobljanjem uspešnejši vzgojili določeno število cepilenk, potrebnih za obnovo vinogradov v tem območju.

Da dosežemo drugi cilj obnove, t. j. pocenitev vinogradništva proizvodnje bomo obnovljali po točno izdelani načrtu. Naši vinogradi, ki težijo danes v večini primerov brez pravega redja raztreseni po pobočjih, dajejo prav silko obnove, kjer se ni toliko gledalo na prednosti mehanizacije in ceneno proizvodnje in kjer je bila oblika obnove pač več ali manj izraz splošnosti in zamisljivosti posameznika.

Da bodo vinogradi izgledali res kot celota in predstavljali tudi večje površine, zasajene z enakimi trtami, do sežemo lahko le z racionizacijo in izdelavo podrobne načrta za obnovo predvidenega vinogradniškega okoliša. Način se ne sme ozirati preveč na želje posameznikov. Predvideti mora širine vrst zaradi mehanične obdelave, razporeditev cest zaradi boljšega dovoza in izvoza iz vinogradov in v koncu izvedbi doseči, da bo obnovljeni vinogradi okoliš dobili obliko zaokrožene celote, zasajene z najboljšimi trtami.

Svet je obsodil ravnanje nekaterih vinogradnikov, ki so začeli na velike sadike šmarnice v predelih, kjer je uspevala do sedaj žlathna trta. OLO-ju se prediara, da z obilnatim odlokom omeji sadike šmarnice in s tem prepreči širjenje hibrid v okraju.

Da bomo je prihodnje spomlad spet dili po načrtu, se mora osnovati tako komisija, ki bo obdelala predloge in načrte za vinogradniška področja, kjer je predvidena večja obnova. To velja prav posebno za združni in državni sektor. Noben vinograd se naj ne obnavlja brez predhodnega načrta in komisjskega odloka, ki bo odstranil mogoče napake in odredil obnovo po že nakazanih načelih. To nalogo bo uspešno izvajalo poverjeništvu za kmetijstvo.

Tov. Vesel Gvido, član sveta in direktor združnega sklada, je povedal, da bo Združni sklad v letošnjem letu kupil v inozemstvu traktorje-goseničarje in primerna priključna orodja, ki bodo s svojim delom v veliki meri olajšali obnovo.

Dosedanja uporaba enega teh goseničarjev v Halozah in uspeh pri delu vobude pri vinogradniških trtah, omejevanje, da jim ne bo potrebno obrabiti vsake pedi zemlje z motiko, kot so to delali njihovi predniki.

Naša obnova se mora izvršiti čim več s stroji, je bil zaključek sveta.

Ko je bila razprava o vinogradih končana, je svet državljanov izbral in svoje srede za predsednika sveta tov. Vesela Gvida, za njegovega namestnika pa tov. Ozmeč Gustava. Dosedanje delo sveta državljanov za kmetijstvo in njegovi zaključki kažejo na to, da naši ljudje globoko razumejo demokratičnost naše družbene ureditve.

Sodelovanje državljanov sveta za kmetijstvo koristi vedno bolj razvoju in preobrazbi kmetijstva v našem okraju. K. C.

Nekaj misli pred sprejetjem novih učencev v gospodarstvu

V boju za čimprejšnji razvoj naše države v gospodarsko napredno državo, je dolžnost vsega obrtništvu, da daje svoj prispevek k vzgoji strokovnega kadra. Prepričani smo, da časoma v vrstah obrtništvu ne bo obrtnika, ki se ne bi zavedal te ogromne naloge, ki ne bi zastavil vseh sil za izvedbo letošnjega plana sprejema novih učencev, in ki ne bi prenašal z veseljem in ljubeznijo svojih bogatih izkušenj na mladi naraščaj.

Ena izmed nalog obrtnih zbornic je, da skrbijo za pravilno zaposlitev učencev. Vse predpriprave, ki naj zagotovijo nadaljnji razvoj obrtništvu, zadostno število mladine, ki naj se učijo obrti, izdelava planov sprejema novih učencev, so naloge Obrtne zbornice. Ob izdelavi planov sprejemanja učencev v gospodarstvo v novem šolskem letu, je zbornica proučila potrebo po novih kadrih v posameznih strokah. Posebno je upoštevala stroke, ki so v izumiranju in stroke, ki jih je treba za razvoj našega gospodarstva in dvig življenjskega standarda delovnih ljudi prav posebno razvijati.

Glavno delo za sprejem novih učencev Obrtne zbornice ter obrtne obrate in delavnice vseh sektorjev obrtne dejavnosti še čaka. Predvsem je treba letos paziti, da ne bi delali tistih napak kot pretekla leta, ko se plan vpiša v kritične stroke ni dosegel, pač pa se je plan na račun teh strok presejal v strokah, kjer so bile potrebe manjše. Naloga Obrtne zbornice je torej, da s pomočjo šolskih vodstev, s pomočjo množičnih organizacij, predvsem mladinskih, pritegne zadostno število mladine, ki zapuščajo šole in se odloči za učenje v gospodarstvu. Posebno je treba dati pri tem poudarka strokam, za katere ni zadostnega zanimanja med mladino.

Zbornica bo v najkrajšem času obveščena, koliko je učencev za posamezne stroke v njenem okolišju odobrenih. Nujno bo torej, da zbornica pravilno razdeli obrate in delavnice, ki imajo vse pogoje za sprejem in dobro

izučitev. To so obrati in delavnice, ki so pod vodstvom dobrih, strokovno sposobnih mojstrov in imajo primerne delovne prostore, orodje in druge delovne pripomočke, ki so potrebni za pravilno izučitev. Ukvarjati se morajo z vso tisto dejavnostjo svoje stroke, ki jo mora učenec v času učne dobe pridobiti. Prav tako je treba paziti, da v posameznih obrtnih delavnicah ne bo zaposlenih preveč učencev, ker bi to šlo v škodo njihovemu strokovnemu pouku. Predpogoj za dobro izučitev pa je tudi primerna šolska predizobrazba, ki se predvsem zahteva za nekatere stroke obrtne dejavnosti in ki je za te stroke mnogo višja od ostalih strok.

Skrb za zagotovitev primernih kandidatov je predvsem odvisna od obrtnih mojstrov samih, odnosno v socialističnem sektorju od poslovođev, ki bodo sprejemali učence v uk. Zato si naj mojstri, odnosno poslovođje, pravočasno položejo interese in napravijo z njimi dogovor glede sprejema, o tem pa takoj obvesti svojo zbornico. Zbornico pa naj obvestijo tudi tedaj, če učencev ne morejo dobiti sami, tako da jim jih lahko preskrbi zbornica sama.

Obrtnike, ki imajo vse pogoje za sprejem učencev, pa se istih branijo, bo zbornica prepričala, da obstoji nujnost sprejema in da lahko na ta način tudi oni doprinešajo k vzgoji naraščajočaja. Želeli bi, da bi ne bilo slučajev, ko bi se morali pristojni oblastveni organi poslužiti pooblastila, ki jim ga daje Zakon o obrtništvu, da lahko določijo, koliko učencev morajo imeti obrtni obrati.

Za pravilno izbiro polkica, ki naj velja za vse življenje in ugotovitev, ali ima kandidat pogoje za dobro izučitev v določeni stroki, je vsekakor nujno ponovno uvesti poizkusno dobo. Ta naj bi trajala do mesec dni ali celo še več. V tem času morata učni mojster in vajenec ugotoviti, ali so dani vsi pogoji za sklenitev pogodbe ali ne. Pogodbe se bodo sklepele pri Poverjeništvu za obrt OLO Ptuj, vso drugo evi-

demco o vajencih bo pa vodila Okrajna obrtna zbornica.

Kakor je razvidno, posvečajo oblastni forumi veliko skrb za vzgojo mladega kadra, nudijo vse možnosti za olajšavo in čimboljšo ureditev življenja in pouka učencev v gospodarstvu. To pa zato, ker se zavedajo, da je uspeh in bodoče delo izučena obrtnika močno le taktat, ako je v času svojega razvoja sprejel ali od svojih učiteljev, kakor tudi od oblasti vse, kar mu je brezpogojno potrebno za uspeh na bodoči življenjski poti.

Ob koncu bi omenili še nekoliko pečetih pojavov, ki so se dogodili v preteklem in letošnjem letu. Obrtna zbornica je bila primerana registrirati nekaj nezdravih odnosov vajencev napram mojstrom, dočim so se odnosi mojstrov napram vajencem večinoma pocrtili in ni bilo še strani nikakih pritožb. Učenci v gospodarstvu se morajo zavedati, da so v času učne dobe podvrženi prav tako šolski disciplini, dasiravno so z ozirom na svoj zasebni

Prostovoljno delo v mesecu maju v Ptujju že uspešnejše

Tudi v mesecu maju naše sindikalne podružnice niso držale križem rok. To nam dokazuje rezultat opravljenega prostovoljnega dela: 353 članov je opravilo 1279 ur. Nestalno vreme je vsekakor vplivalo na udeležbo pri prostovoljnem delu, vendar je dvig števila udeležencev in število opravljenih ur vreden pozdrav. Moramo pa tudi tokrat grajata nerazumevanje nekaterih sindikalnih podružnic in terenskih organizacij OF, da s prostovoljnim delom, četudi enkrat mesečno in seveda z dobro voljo, lahko opravijo v prid skupnosti koristno delo. Središče dela je tudi ta mesec bilo šolsko poslopje »Mladika«, otroško igrišče in stanovanjski blok Potrošniške zadržve. Rezultat dela je bil delno zadovoljiv, vendar se nekatere delovne skupine še vedno niso zavedale svoje vloge v prid skupnosti. Najboljše so bile v mesecu maju sledeče sindikalne podružnice:

Petrošniška zadržva s 506 urami na stanovanjskem bloku in udeležbo pri delu s 76 člani, Okrajno gradbeno podjetje pri selanju 80 kbm gramoza in pripravi 10 kbm peska za »Mladiko« in drugem delu s 147 urami s pomočjo 40 članov. Sledijo vedno aktivni in poštvovalni mladinci Doma učencev v gospodarstvu lesne stroke s 114 urami. Remontno podjetje, Mestna priprava s prevoz 70 kbm zemlje in ruševin. Vrtinarstvo Hristov Minčo in drugi.

Sindikalne podružnice so tudi v svojih obratih opravile precejšnje število prostovoljnih ur. Navajamo nekoliko najboljnjih: v Pletarni je 30 članov v produkciji in matičnjakih vrbe opravilo 1049 ur. Mostogradnja na pripravljajlnih delih in montaži novega železniskega mostu s 30 člani 991 ur. Okrajni mlinci na razkladanju 200 ton žitaric s 20 člani 720 ur, Vinarska zadržva s 10 člani 232 ur z delom v novi trsnici. Podjetje za melioracije pa je ob pretečji poplavi tudi v nočnih urah delalo na reševanju brodov in zavarovanju mostov. Da je prostovoljno delo po naših delovnih kolektivih še nujnost v prid dviga življenjskega standarda našega delavnega človeka, se naši delavci in udeleženci popolnoma zavedajo.

Kulturno-prosvetno delo v Ptujju je še vedno bolna točka, predvsem je omejeno dve dobro organizirani predavanja Ljudske univerze, in to o tkicu in fiskarstvu in otroških boleznih. Udeležba na teh predavanjih pa ni bila zadovoljiva. To našo malomarnost do »vitalnih« predavanj bomo morali Ptujčani v bodoče vsekakor popraviti. O pripravah sekci SKUD-a »Jože Laskar« na MOOF tokrat ni podatkov, kaj bo do sekcije v bodoče vsekakor upoštevale.

Terenskih odborov OF mesta Ptujja, razen braškega, tokrat ne moremo po-hvaliti, vendar bo treba po »Tednu« matere in otroka« o njih kaj več spregovorniti. K. D.

V par dneh se vrne I. ptujška MDB „dr. Jožeta Potrča“ s proge Doboj—Banjaluka

Na Kvedrovem trgu v Ptuj su se brigada sestala in se bo tudi razšla

Cez par dni se vrne I. ptujška mladinska delovna brigada „dr. Jožeta Potrča“ mladincev in mladink s področja ptujškega in murskosobotkega okraja ter iz Maribora, ki so se odzvali vabilu

mladinske organizacije, da bi organizirano pomagali mladini iz Bosne pri graditvi širokotrčne proge med Dobojem in Banjaluko.

OD PETKA DO PETKA

Petek, 1. junija:

Vlade ZDA, Velike Britanije in Francije so poslale vladi ZSSR letovetne note, v katerih predlagajo, da naj bi se začela konferenca štirih ministrov 23. julija v Washingtonu.

Po uradnem poročilu ameriškega ministrstva za obrambo in za ameriške oborožene sile znašajo skupne izgube na Koreji 67.427 vojakov.

Vojaško sodišče v Beogradu je izreklo sodbo nad skupno vohunov, ki so delali za češkoslovaško obveščevalno službo. Bivši kapetan Kovač je dobil 20, Jaroslav Nemeč 13 ter ostali manjše število let zapora s prisilnim delom.

Jugoslavija je pristopila k Mednarodni organizaciji dela ter odposlala v Zenevo na zasedanje te organizacije delegacijo, ki jo vodi dr. Jože Potrč, minister za ljudsko zdravstvo LR Slovenije.

Sobota, 2. junija:

Jugoslovanska delegacija, ki se je udeleževala zasedanj Donavske komisije, je zapustila Galac, ker ni na zasedanju hotela več sodelovati. Ob tej priložnosti je šef jugoslovanske delegacije Djurić izjavil, da se z zavračanjem upravičenih jugoslovanskih izpremenjalnih predlogov vsiljuje obveznost, ki škoduje gospodarskim koristim podonavskih držav, žaljo njihove suverene pravice in izvaja očitna revizija donavske konvencije.

Maršal Tito je sprejel predsednika ekonomske-socialnega sveta OZN gosp. Santa Cruz, ki se mudi v Jugoslaviji.

General James van Fleet, poveljnik osme ameriške armade na Koreji, je izjavil, da so čete Združenih narodov končale svoje zasledovanje umikajočih se kitajskih armade in da je vse ozemlje Južnokorejske republike ponovno očiščeno sovražnih enot.

Nedelja, 3. junija:

Z delom je začel IV. plenum CK KPJ. Na plenumu sta govorila Ranko- vič Aleksander o nadaljnji krepitvi pravosodja in zakonitosti ter Džilas Milovan o nekaterih vprašanih ideološkega dela Partije.

Po pisanju »Times« se je začela na Madžarskem velika čiška, katere prve žrtve so nekateri od pred kratkim vidni predstavniki madžarskega političnega in ostalega javnega življenja.

Ponedeljek, 4. junija:

Z delom je začel IV. plenum CK KPJ. Na plenumu sta govorila Ranko- vič Aleksander o nadaljnji krepitvi pravosodja in zakonitosti ter Džilas Milovan o nekaterih vprašanih ideološkega dela Partije.

Po pisanju »Times« se je začela na Madžarskem velika čiška, katere prve žrtve so nekateri od pred kratkim vidni predstavniki madžarskega političnega in ostalega javnega življenja.

Ponedeljek, 4. junija:

Potuhnjeni špekulanti poskušajo onemogočiti razvoj kmečke delovnih zdruag

Sprostitve trgovine s kmetijskimi pridelki je nalešla na vaseh v ptujškem okraju na razumevanje pri večini kmetovalcev, združenikov in kolektivov na državnih posestvih in se strinja s cilji, ki jih zasleduje ta sprememba, zato so se vsi tudi z vso resnostjo lotili reševanja vseh vprašanj, da bi dosegli v bodoče čimboljše gospodarske uspehe in kako bi čimprej odpravili nekatere dosedanje težave, škodo in nepravilnosti.

Ta sprememba pa vsekakor pomeni mnogo tudi za posejince, ki so se znašli pred vprašanjem, kako se bodo v bodoče uveljavili in kako bi se bilo mogoče v najkrajšem času otestiti obveznosti v zvezi s članstvom v KDZ in zopet postati samostojen kmetovalec.

Par takih potuhnjencev je KDZ Trnič in Sobotinci-Prvenci napravilo doslej prilično moralne in materialne škode. Bivшему špekulantsko nastrojenemu združniku Velisu v Trničah ni ugajalo združno delo in življenje, zato je po 3 mesecih članstva izstopil močno užaljen, da mu združniki niso zapuili vidnejše funkcije. Zeno je pustil še do pred nedavnim v združni, sedaj pa je tudi njo pripravil do tega, da je dala pisмено odgovor in da je zahtevala nazaj polovico zemlje. Pri tem se je oprala na izjavo, da ni podpisala izjave ob vstopu in da zaradi tega tudi ni vezana na nikake obveznosti napram združni. Iz previdnosti in špekulativnih namenov sta z možem dela v združno le polovico zemlje, drugo polovico pa sta obdelovala sama. Da ne bi bili samo Velisovi osramočeni pred vsemi združniki in sovaščani, sta poskušala pridobiti za izstop iz združne še druge člane.

Za razkroj KDZ Sobotinci-Prvenci pa so si doslej zraven drugih najbolj prizadevali Strelec Janez, Strelec Martin in Primožič Martin. Martinu in Janezu Strelecu ni zadoščalo, da sta bila zaradi škodljivega delovanja v združni obsojena, temveč sta se po izpostavitvi iz zapora ponovno lotila podizganja nezavoljenosti med združniki iz Prvence do združnikov iz Sobotine, pri čemer sta računala na ponovno razbitje združne zadruge in sčasoma tudi na razbitje združne Prvenci, kar bi jim omogočilo samostojno gospodarjenje in izkoriščanje sovaščanov na svoji zemlji. Delno se jima je s pomočjo Primožiča Martina to posrečilo. Končno niso hodili združniki iz Prvence več na delo v skupno zadruzo. Ko je druga Sobotinci namesto združnikov najela za zamujeno delo nezadružnike, je med drugimi Primožič poskušal odviniti od dela tudi te. To njihovo delovanje so sproti razkriti združniki sami pa tudi pošteni kmetje, ki znajo ločiti pošteno gospodarjenje od špekulacij.

Razgaljeni in osramočeni »sezonski združniki« se sedaj zvijajo ob zavesti, da so dolgo časa uspešno goljufali sovaščane, državo in družbo delovnih ljudi in da se končno bližajo posledicam zaradi goljufije samega sebe. Smatrali so, da je s sprostitvijo trgovine s kmetijskimi pridelki prišel za nje čas, ko lahko odkrito priznajo, da se niso iz prepiranja za dolgo vpisali v zadruzo, temveč so se le začasno izognili težavam, da ravno zaradi tega niso bili za pravilno razdelitev obnisc, da zato niso dali v zadruzo celotnega premoženja itd., saj so iz dneva v dan pričakovali trenutka, ko bo mogoče ponovno zapustiti zadruzo prost bremen in težav in začeti znova mimo težav, ki so jih premoževali kmetje nezadružniki v prvi petletki.

Da ne bi bili ti potuhnjeni špekulanti sedaj osamljeni, iščejo zaščito, pravno pomoč in zagovore. V zakonih in združnih pravilih iščejo poedine člene, pike in vejice, da bi spremenili smisel naše socialistične zakonodaje v svojo korist. V kolikor tega ne znajo sami, si najamejo pomočnike, odvjetnike, narkar začne papirna borba proti vsemu, kar bi utegnilo zadrževati njihov panični beg iz zadruge. Vloge in pritožbe so polne trditve: »Godila se mi je krivica, krive so napake oblasti, v združni se niso izvajala pravila, prisiljen sem

bil vstopiti v zadruzo, izjave za vstop nisem podpisal« itd. Nikjer pa ni zapisano: »Napačno je bilo, da smo v zadruzi dobivali blago, ko ga pošteni kmetje niso, da so nam bili znižani davki, ko so jih kmetje plačevali, da smo bili oproščeni zastankov obveznosti, ko so se pri kmetih izterjavali, da smo delali par ur, ko so kmetje garali cele dneve, uničevali amo orodje, ko so ga kmetje popravljali« in podobno. Če, da so potuhnjeni in njihovi zagovorniki prepričani, da več ne veljajo izkušnje, da so zadruge v sproščenej gospodarstvu najbolj zavestni drobnokmetijskih gospodarstev, da bo ob novih gospodarskih pogojih razvoj združništva še bolj potreben, dočim so ga marsikje doslej smatrali kot veljen, zato tudi podpirajo poedince pri begu iz zadruge.

Združniki v Trničah in v Sobotincih so na sestankih obsojili take poskuse razbijanja združni in so zahtevali, da ljudska oblast zaščiti združne interese ter onemogoči omahljivim poedincem, da bi vplivali na svojo okolico in rušili s podtalnim delom to, kar dnevno ustvarja večina združnikov. Glede na te proteste je uvedena zoper imenovane preiskava. Prav tako bodo združniki sproti onemogočali vsak poskus dviganja glave tistih špekulantov na vaseh, ki so že več let izrabljali ugodnosti združnikov, sedaj pa bi se pridružili sovaščanom napredka in socialistične graditve v Jugoslaviji.

Učitelstvo osnovne šole in nižje gimnazije v Gorišnici za izboljšanje učnega in vzgojnega dela

Učitelstvo osnovne šole in nižje gimnazije v Gorišnici je v letošnjem šolskem letu dalo v delovni program, da bo poleg rednih razrednih in skupnih roditeljskih sestankov imelo sestanke tudi po posameznih vaseh.

Dosedanji roditeljski sestanki, ki so se redno vršili v šoli, so pokazali, da mnogi starši kažejo zanimanje za napredek in pravilno vzgojo svojih otrok. Sestanki so bili prilično dobro obiskani in so roditelji živahno posegali v debato pri reševanju najrazličnejših problemov, ki so se pojavljali od enega do drugega sestanka. Vestni in skrbni starši so ob takih priložnostih dajali priznanje učitelstvu, da resnično polaga vso skrb otrokom, ki so jim poverjeni v vzgojo in zastavlja vse sile in sposobnosti, da bi ti učenci postali vredni člani socialistične družbe in domovine, ki zahteva od slehernega človeka mnogo znanja, poštenosti, iskrenosti, vztrajnosti, kremenitega značaja in tovariškega odnosa do sočloveka.

Ako hoče naša šola in učitelstvo vzgojiti takega človeka, je nujno potrebno, da vsak učitelj pozna in spozna starše svojih otrok, socialne in zdravstvene prilike v katerih otrok živi, da pozna kakšni so vzgojni in drugi vplivi staršev do otrok, ker bo lahko le na podlagi teh opazovanj in spoznanj pravilno usmeril svoje delo v šoli. Učitelj bo le na osnovi takih dognanj prišel do zaključka kakšnih vzgojnih ukrepov se bo moral posluževati, da bo njegov vzgojni in učno delo rodilo zaželen uspehe.

Učitelstvo je že v teku šolskega leta imelo razgovore s starši po posameznih vaseh. Potreba po čim večjem sodelovanju se je kazala vedno bolj in bolj. Zaradi tega je učitelstvo v drugem polletju ponovno sklicevalo sestanke po posameznih vaseh šolskega okolisa. Ker je šolski okolis precej obsežen in zajema 11 vas, si je učitelstvo razdelilo teren tako, da sta šla po dva učitelja v eno vas. Tri nedelje so se vršili sestanki in so končali prejšnjo nedeljo.

Na žalost pa moramo ugotoviti, da sestanki niso bili povsod tako obiskani, kakor bi bilo potrebno, ker so roditelji zlasti na Forminu, Gajevcih, Placarovcih in delno tudi v Zamušanih

Kako smo na Bregu pričeli „Teden matere in otroka“

V nedeljo, dne 3. junija 1951 so imeli v šoli na Bregu roditeljski sestanek. Starši so napolnili učilnico. V zvezi z roditeljskim sestankom, so proslavili tudi prvi dan »Teda matere in otroka«. Vzgojnemu predavanju je sledil ljubeč nastop pionirjev. Nazadnje sta čestitali pionirski mamici, ki bo v kratkem rodila 12 otroka in jo obdarili s krasnim šopkom, jestvinami in praktičnimi darili. Prisrčen nastop pionirjev je orosil oči navzočih. —a

Posnemajte breške pionirje!

V tednu, ko so se zbirali razni odpadki, so bili breški pionirji marljivi. Po končanem pouku si jih lahko srečeval po vseh cestah, kako so obiskovali sleherno hišo in stikali za različni odpadki. V četrtek, petek in soboto so jih oddajali »Odpadcu«. Največji uspeh so pokazali v soboto, ko so v dolgi koloni, na 23. vozčkih peljali odpadke v Ptuj. Ljudje so se ozirali za njimi in hvallili njihovo delo. Tudi fotograf jih je ujel na ploščo. Do sedaj so oddali 424 kg železa, 756 kg pločevine, 524 kg stekla, skupaj 1704 kg. Z delom pa še nadaljujejo. Zopet rastejo pri šoli kupi različnih odpadkov, ki čakajo na odvoz v Ptuj.

Pionirji po sosednjih in drugih šolah v okraju! Ali ni tudi v vašem kraju dala možnost za zbiranje različnejših odpadkov? Gotovo je. Zato pohitite z zbiranjem! Izkupček boste lahko porabili za prijeten izlet!

pokazali in s tem tudi priznali, da jim je prav malo mar, kako njihovi otroci napredujejo, kakšno je njihovo vedenje v šoli in izven nje, in kaj učenci počenejo v času, ko mislijo, da jih nihče ne opazuje. Mnogi starši so se verjetno izognili tudi zaradi tega, da ne bi slišali bridke resnice, ki ima pretžno izvor v slabih vzgojnih prijemih samih roditeljev.

Na vseh teh sestankih je učitelstvo v razgovorih s starši razpravljalo o težavah, ki se pojavljajo dnevno v šoli in poudarjalo, da bo šola le tedaj lahko uspešno vršila svojo nalogo, kadar jo bo doma v vsakem pogledu podpiral in nudil vso oporo in pomoč. Nekateri starši so izjavljali, da šola v učnem in snovnem pogledu zahteva veliko več, kakor šola v bivši Jugoslaviji, da se učijo mnogo takega, česar ne bodo rabili in ne rabijo kmečki ljudje. Mišlim pa, da je vzrok takega mišljenja v tem, ker starši ne bi radi priznali, da preveč zaposlujejo svoje otroke pri kmečkih delih, in celo pri takih delih, ki zahtevajo od učenca mnogo fizičnega napora in so učenci zaradi tega tako utrujeni, da ne morejo umsko dojet materi. Če bi pa starši dali več možnosti in časa svojim otrokom, se zani- malih in vršili kontrolo nad učenjem ter tu in tam vprašali svojega otroka, kako je v šoli, ali ima kakšno nalogo, ali si nalogo že napravil, bi učenci prav sigurno imeli več zanimanja in veselja do učenja, kar bi na vsak način dovedlo do boljših učnih uspehov, kakor jih steer šola dosega.

Zato starji in skrbniki ter roditelji podpirajte šolo in učitelstvo v vsem njihovem delu, ker je naloga šole edino v tem, da vzgoji poštenega človeka. Človeka, ki bo imel veselje in voljo do dela, da bo sposoben sam umno in pametno gospodariti, vzgajati in voditi našo ljudsko državo, da bo tako vzgojen in usposobljen ponos staršev in šole, ki sta ga s skupnimi napori vzgojila v človeka visokih moralnih kvalitit. s. s.

Dopisujte v „Ptujski tednik“

Historično-geografski razvoj Ptuj

Franjo Baš, Maribor

(Po Časopisu za zgodovino in narodopisje) 5

Zemljepisno je za nas važna listina, datirana z dne 20. novembra 890, katera je kot potvorba nastala konec X. stoletja. Po tej listini vidimo v X. stoletju naše kraje v ptujski okolici kultivirane cum vineis, agris, pretis, siluis... Kralj Arnulf podari salzburškemu nadškofu Dietmarju ad Petoulam ecclesiam cum decima et duas partes civitatis cum bannis, (theloneis et ponte... Za položaj Ptuja pa sta važni daritvi in superiori ciuitate (in origin(tali parte ciuitatis ipsius curtilum locum ubi noua ecclesia incepta est, atque in inferiori ciuitate in occidentali parte ciuitatis illa curtila loca que in potestate tunc habuit.

nom obenem z goriškim značajem Grajskega vrha kaže na podolšno obcestno selišče Ptuj v X. stoletju, ki se je moralo razprostrati po terasi južno od Grajskega vrha, torej od današnjega Tyrsevega in Slovenskega trga proti zahodu in to tako, da imamo gornji vzhodni del okoli današnje mestne cerkve, spodnjega zahodnega pa na vzhodu od današnjega Dominikanskega trga na nappavinah ali v nadaljevanju današnje Murštevce ulice proti zahodu na nizki terasi v loku med Dravo v Vičavi in na Bregu, katero pa je pozneje Drava odplavila in katere jugovzhodni ostanek bi mogla biti nappavina na že omenjeni sliki. Položaj Ptuja v drugi polovici X. stoletja bi s tem nekoliko nalkoval položaju današnje Vuzenice. Za določitve tretjega dela mesta pa govori lokalizacija doljnega in gornjega mesta, po kateri bi ga mogli iskati na mladem terenu pod Florijanskim trgom in Prešernovo ulico.

postavljati se najmanj v drugi polovici XI. stoletja. V tem času pa je ureditev meje proti Madžarom že končana in izhodiščih naših voda v nizino so nastale utrjene zapore, ki so čuvale vstop v alpske kraje; na Savi imamo Brežice in Rajhenburg, na Muri Radgono in Lipnico, na Dravi pa kot predstražo dravske podolžnice in ob vstopu v Celjsko in Kranjsko kotlino Ptuj, kateri pa prevzame sedaj slično nalogo kakor jo je imel v prvem stoletju rimske vlade. Salzburški ministri- riali so čuvali iz Ptuja dravsko črto in prešli polagoma v ofenzivo proti vzhodu, kakor nam jo kaže listina iz 1161, ko prosi ogrski kralj Geza salzburškega škofa, da kaznuje Friderika Ptujškega. Središče ptujskih gospodarstev je postal grad na Grajskem vrhu, ki je izprisan prvič kot ruševina, katero da obnoviti nadškof Konrad I. 1125, nato pa v listini od 15. jana. 1222, kjer je govor o prenosu kovnice denarja iz Gračca v Ptuj. Ptujski grad, kot feudalna ustanova, postane nova zemljepisna značilnost ptujškega mesta, kakor nam ga označuje namena o prenosu kovnice iz Gračca v Ptuj z meščanskega gospodarskega vidika. Važna pa je za nas tudi mlajša listina od 11. aprila 1202, kjer podari Rudolf iz Rožaka škofu samostanu dveh kmetij v ravnini pri Dravi v sosesčini Ptuja, katera se imenuje danes Gornja in Spodnja Hajdina. V današnji poseljenosti leži med Hajdi-

nama in Ptujem Gornji in Spodnji Breg, ki se prvič omenja 1331 kot der Rainenhalm der Tra. Tudi v XV. stoletju (1442) imamo v listini Rayn bei Pettaw anhalb der Tra. Iz tega sledi, da je Drava tekla s striženom svoje vode na desnem bregu Drave pri današnjem Gornjem in Spodnjem Bregu, kar popolnoma odgovarja naši zemljepisni predpostavki o sedimentacijskem nastoju južnega Ptuja okoli minoritjskega samostana v času pred 1250, obenem pa nam dovoljuje sklep, da je leva nizka obala Drave v tej dobi bila v južnem delu Ptuja mnogo bolj vzdolžno kot pa je danes. In prav isto nam govori navedena listina od 11. IV. 1202, ki dokazuje dravski tok pod hajdinsko teraso. Naša listina pa dopušta tudi trditve, da v začetku XIII. stoletja obih Bregov kot selišče sploh še ni bilo in da je Ptuj s svojimi zemljišči segal tudi na desni breg Drave. K temu sklepju nas navaja tudi listina iz 1331, ki lokalizira lego takratnega ptujškega mesta: die Weidowe pi der stat Pettow, da die prukk vber get. Zahn lokalizira navedeno ledino na desnem bregu Drave zahodni dostop na most, ki je v začetku XVI. stoletja bil nekaj bližje od današnjega mostu in kjer je minoritski samostan bil čuvar mostu na levem bregu ali od vzhoda. Za našo trditve govori tudi posest ozemlja na desnem bregu Drave, nad in pod Bregom in mostom. Tu so stara posestva ptujškega mesta, o katerih vemo, da izvirajo iz

davnine. In na meji teh starih ptujških posestev sta ležali omenjeni podarjeni kmetiji in na ta ptujška posestva je vodil most. Močnost, da bi se zahodno nižje mesto v Arnulfovi listini nanašalo na tabor, oziroma mostišče na desnem bregu Drave, na zahodnem vstopu na most, je izključena. Listina namreč jasno govori o zahodnem nižjem delu mesta, medtem ko bi moralo za naš slučaj stati jugozahodno ali s stališča Grajskega vrha gledano skoro južno. Brez pomena za ugotovitve razvoja srednjeveške dravske struge in položaja srednjeveškega Ptuja ni poročilo 1311 o acies prope Traham, o strmini proti Dravi, katero omenja Zahn kot del mesta. S sigurnostjo jo ugotoviti je nemogoče; vendar nam izoblika omenja kaže, da je ne smemo iskati v zahodnem delu mesta, prav tako pa tudi ne pri dominikanskem samostanu, kajti omenba te strmine, tega klanca ne more biti edino v zvezi s cesto. VsiLED tega pa jo moremo domnevati pri eni izmed ulic, ki vodijo od Drave proti Prešernovi. Od teh ulic pa je najbolj izrazita danes in v preteklosti ulica, ki je vodila od Drave in od stare mestne bolnice v Prešernovo, to je današnja Cankarjeva. Omenjena strmina pa je zemljepisno važna, ker nam poudarja hipsometrijsko razliko med staro diluvijalno teraso na Prešernovi ulici in med mlajšim nappavljenim ozemljem pod njo. (Dalje prihodnjih)

Kaj vse lidje
vün sprevajijo...

Zvita Antonija

Brešćak Antonija iz Ptujja je hotela priti na lahki način do masti. Potrdila o vplačilu za pripadajoče količine maščobe je popravljala, tako da je dobila namesto 0,90 kg masti 2,90 kg in namesto 0,50 kg masti 1,50 kg masti. V preiskavi se je hotela izogniti odgovornosti s histeričnimi izpadi.

Dragocena bakrena žica

Mikša Janez iz Moškajnc je bil v službi pri PTT v Ljubljani. Tam si je prisvajal večje količine elektrovodne bakrene žice, ki jo je potem prodajal raznim interesentom na vaseh. Črničevu Ivanu, čestarju iz Prvenc in Rižnar Alojzu iz Sobetinc je zaratal kilogram žice po 220 din. Zagovarjal se bo pred sodiščem.

Ni bil dolgo svoboden

Kajzer Ivan je pobegnil iz zapora, kjer bi moral zaradi ropov in umorov odsedeti 20 let. Kokol Jože iz Zasadv in hčerka Terezija sta mu nudila zatočišče, da mu ne bi prišli organi prehitro na sled. Od njih je hodil Kajzer Ivan na nove pohode, dokler ponovno ni prišel v roke organov oblasti. Kokol Jože in Terezija ter Kajzer Ivan se bodo zagovarjali pred sodiščem.

Prodajal je sposojeno kolo

Vidovič Janez iz Pobrežja si je sposodil možko kolo od Mohorko Marije, vdove iz Pobrežja, z izgovorom, da gre na delo. Kolo je prodal za 7.000 din Svenšku Martinu. Z intervencijo organov oblasti je bilo Mohorkovi mogče doseči nazaj svoje pravice do kolesa.

Nesrečna ljubezen

Dne 23. 5. t. l. popoldne je bil Novak Ignac iz Vitomarc v družbi Kež Dragice iz Vitomarc. Medsebojni pogovor je končal Novak s tem, da je zabodel z nožem Dragico v roko, sebe pa je 3 krat zabodel z nožem v prsa. Zdaj razmišlja o vzrokih takega početja v ptujski bolnici.

Oba sta pravilno vozila

Dne 2. junija ob 17.50 uri je vozil velik tovorni avto Voča Zagreb iz smeri Maribor-Ptuj. Sofiral mu je Mendelevič Milan iz Zagreba. Iz smeri Ptuj-Maribor pa je vozil avtobus TAM. Sofiral mu je Kozel Franc. V Skorbi na ovinku je zaradi nepravilne vožnje in velike brzine prišlo do karambola. TAM-ov avtobus je teško poškodovan. K sreči v avtobusu ni bilo potnikov. Soferja sta v preiskavi.

Nekoliko kritike o gledališki kritiki

Tovariš —r je napisal v Ptujskem tehniku obširnejšo kritiko o delu ptujskega gledališča v tekoči sezoni. Dvoje stvari me preseneča: prvič, da je kritika skoraj od prve do zadnje besede destruktivna in ne konstruktivna, drugič, da se kritik ni podpisal. Spritno ostrih izpadov proti delu režiserja, izbiri repertoarja, načinu igranja ansambla in inscenacije ter težkih očitkov proti upravi gledališča in ljudski prosveti bi bilo nujno potrebno, da bi se plesec predstavil s polnim imenom, ne pa da se skriva za anonimno značko —r. To slični anonimnemu pismu, za čegar vsebino ne odgovarjam nihče.

Nimam namena odgovarjati na to kritiko v celoti. To naj storijo drugi, če se čutijo po krivici prizadeti. Osveštili pa moram tisti del kritike, ki se nanaša na uprizoritve Miklavžkovih vragolij. Ne ščitim samo sebe temveč tudi nesmrtnega danskega pravljicarja H. Ch. Andersena, ki je od 6. VIII. 1875 počiva na pokopališču v Kopenhagnu. On je napisal eno izmed svojih najlepših pravljic Veliki in mali Miklavž, ki mi je služila za dramatisacijo Miklavžkovih vragolij. Navzlic temu, da anonimni kritik —r to delo označuje kot »pravljico« — torej v narekovajih, kar postavlja v dvomljivo luč njeno pravilno vrednost — jo šteje svetovna kritika med njegove najboljše pravljice. S svojo grotesknostjo je pritegnila tudi našega slikarja Hinka Smrekarja, da jo je bogato ilustriral v slovenski izdaji sedmih najlepših Andersenovih pravljic. V njej nastopajo samo preprosti vsakdanji ljudje ne pa razne princinzije, kraljice in vile, palčki, škrti in coprnice, volkovi, medvedki, psički, račke in putke in vsa slična zverjad in perjad, ki naj bi po mnenju nekaterih kritikov dalo takšnim izdelkom edini pravi pečat pravljice.

Nadalje pravi —r, da je bila uprizoritev Miklavžkovih vragolij preomamljiv lek za mladino. Kako to točno misli, ne vem. Zdi se mi pa, da želi pisec, naj bi mladino trpali s homeopatičnimi zdravili v obliki pravkar omenjenih »pravljic« z brezbarvnimi in brezokusnimi kapljicami iz bajnega zlaganega sveta z vsemi rekviziti iz živalske psevdoromantične faune.

Slednjič se sklicuje kritik tudi na vzgojni vpliv Miklavžkovih vragolij na otroke. Paralelo med vragolijami in drugimi dramatisiranimi pravljicami bom morda kdaj pozneje zahtal. Za enkrat bi samo želel, naj bi mi pisec analiziral vzgojni vpliv n. pr. Sneguljičice, Rdeče kapice in sličnih del. Če mu gre samo za vzgojno plat pravljic, potem jih bo moral črtati najmanj 80 odst. iz vseh svetovnih literatur in se omejit samo na one o pridnem Jančku in hudobnem Miču.

Po vsem sodeč je kritiko Andersenovih in mojih vragolij groteska nepoznana zadeva in Smrekarjeve ilustra-

Počitniško letovanje naših otrok

Otrok je v novi Jugoslaviji največja vrednost, iz katere rastejo bodoče petletke, bodoči socialistični graditelji še večjih in pomembnejših stvaritev kot so današnje. Zato na otroke ne pozabi ljudska oblast tudi v času počitnic. Zanje organizira vzgojno bogata in za zdravstveno krepitev koristna letovanja. Čeprav so danes ta letovanja šele v razvoju, še močno prekašajo vse, karkoli je bilo kdaj na tem področju za otroke storjenega.

Celokupno organizacijo počitniških letovanj vodi Svet za prosveto in kulturo vlade LRS, kjer je osnovana republiška komisija za počitniška letovanja. Na sedežih okrajev pa to delo iz-

Dnevno letovanje ptujskih otrok bo v Turnišću pri Ptujju, mladinsko taborjenje pa na Pohorju.

Pri izboru otrok na terenu sodelujejo poleg učiteljstva še zastopniki Pionirskega sveta, LMS, AFZ ter zdravnik. Izpolnjene prijave in zdravstvene liste pa dostavljajo okrajni komisiji za počitniška letovanja, ki dokončno odloča o sprejemu oz. zavrnitvi otroka. Pri izboru otrok se strogo postavlja določeni kriteriji: zdravstveno šibki otroci, sirote socialnega skrbstva, otroci padlih borcev, vojni invalidi itd.

Kako je s preskrbo, opremo in finančnimi sredstvi za letovanja? Naloga posameznih organizatorjev le-

Z učiteljicami smo bili v šoli in v poverkah, v počitnicah pa bomo z njimi na tab orenju

vršujejo Sveti za prosveto in kulturo, kjer so prav tako osnovane komisije za počitniška letovanja.

Oblike počitniških letovanj so naslednje:

- 1. centralna letovanja — za zdravstveno najpotrebnejše otroke;
- 2. okrajna letovanja — za socialno šibke, zdravstveno slabe, sirote socialnega skrbstva, žrtve fašističnega terorja itd.;
- 3. pionirsko taborjenje — za zdrave in najboljše pionirje;
- 4. dnevna letovanja — se organizirajo v bližini mest, zajamejo pa prvenstveno otroke zaposlenih staršev;
- 5. mladinska taborjenja — za najboljše mladince v okraju.

Iz ptujskega okraja, bo letos letovalo 470 otrok, in to v dveh izmenah po tri tedne v Podgorju, okraj Slovenj Gradec, v juliju bo pionirsko taborjenje pod šotori v Kozjem, okraj Celje-okolica, in v avgustu okrajna kolonija v Kozjem.

tovanj je, da pravočasno poskrbijo za vsa potrebna finančna, materialna in ostala sredstva. Leto za letom se nabavljajo novi predmeti za opremo kolonij, vendar nam še vedno primanjkujejo predvsem koče, brisače in blazine. Stvar je v toliko težavnejša, ker prihajajo v kolonije socialno najšibkejši otroci, od katerih nimajo nekateri s seboj niti spodnjega perila, kaj šele da bi imeli koče. Zaradi slabega odnosa do skupne imovine, ki so ga imeli nekateri mladinski voditelji v preteklem letu, se je zapravilo dosti inventarja za počitniške kolonije.

Poleg opreme moramo poskrbeti tudi za hrano, saj je dobra prehrana osnova počitniškega življenja in vseh uspehov na področju vzgoje, zdravstva itd. Z velikim razumevanjem obdelujejo članice AFZ v Veliki Nedelji njivo, ki so jo nasadile z zgodnjo zelenjavo za preskrbovanje otrok v koloniji. Organizacija AFZ v Dornavi se je zavezala, da bo zbrala nad 200 kg krompirja, šene v Zetalah pa bodo prispevale v jajcih in zelenjavi. Še mnogi drugi vaški odbori žena so se obvezali za preskrbovanje počitniških kolonij. Upamo pa, da bodo prav tako državna posestva, ekonomije in zadruge prispevale po svojih zmogljivostih in sadiju, zelenjavi, krompirju.

Finančna sredstva, ki so nam zagotovljena iz proračuna OLO, so v primerjavi z letošnjimi cenami prenizka, da bi zadoščala za kritje vseh izdatkov, ki bodo s tem v zvezi nastajali. Po terenu se vrši nabiralna akcija prostovoljnih prispevkov za počitniška letovanja naših otrok. Iskreno se obračamo na vse člane sindikatov, obrtnike, starše, podjetja, ustanove in tovarne, da z umevanjem podprejo našo akcijo, ker nam bodo na ta način pomagali izvršiti, kar je želja slehernega prijatelja otrok, in to je: v novem letu zagotoviti našemu mlademu rodu telesno okrepitev, še boljše razvritev duševnega obzolja, ga sprostiti, razvedriti in tako pripraviti za nove težke naloge v prihodnjem šolskem letu. V. S.

Prispevki za kulturni dom v Trstu

Sindikalna podružnica OZKZ Ptuj je do sedaj zbrala in oddala za kulturni dom v Trstu 13.500 din. Vsak član je povprečno prispeval po 130 din.

Okrajno gledališče Ptuj

Sobota 9. junija ob 20. uri: »Veseli večer«, II. program. Osemindesetih. Gostovanje pri Sv. Trojici v Sl. gor.

Nedelja 10. junija ob 20. uri: Slavko Desetak: »Deseti brat«, odrski prikaz po Jurčičevem romanu v 15 slikah. Prva repriza. — Režija in scenarij: Cegnar Vladislav. — Glasbene vložke uglasil prof. Franjo Luževič.

Torek 12. junija ob 16. uri: »Veseli večer«, II. program. Střidesetič. Zaključena predstava za »Nafto« v Dol. Lendavi.

Torek 12. junija ob 20. uri: »Veseli večer«, II. program. Enašindesetič. Gostovanje v Dolnji Lendavi.

Sreda 13. junija ob 20. uri: »Veseli večer«, II. program. Dvašindesetič. Gostovanje v Beltincih.

Četrtek 14. junija ob 18. in 21. uri: »Veseli večer«, II. program. Trišindesetič. Gostovanje v Murski Soboti.

Petek 15. junija ob 20. uri: »Veseli večer«, II. program. Petišindesetič. Gostovanje v Radencih.

Sobota 16. junija ob 20. uri: »Veseli večer«, II. program. Šestišindesetič. Gostovanje v Gor. Radgoni.

Nedelja 17. junija ob 15. uri: »Veseli večer«, II. program. Sedemšindesetič. Gostovanje v Križevcih pri Ljutomeru.

Gostovanje pri Sv. Lenardu v Sl. gor. v nedeljo 10. t. m. odpade.

Kaj delajo mladinci?

Spominsko razstavo Narodnoosvobodilnega boja si je do sedaj ogledalo 637 članov mladinske organizacije, predvsem v skupinskih obiskih, ki jih je organiziralo 33 aktivov. — V akciji za zbiranje odpadkov se je najbolj izkazal aktiv vajejskih mladine v tovarni v Strnišču. Zraven tega, da je organiziralo zbiranje odpadkov še tovarniško vodstvo, je tam aktiv zbral tri tone starega železa.

Najplodnejša tla v kulturnoprosvetnem polju so naše igralske družine, kar prav tako velja predvsem za vaške aktivne. V preteklem mesecu so ustanovili dramske skupine aktiv v Bišu, Levanjcih, Zetalah, Veliki Varnici in Stopercah in je na ta način v okraju že 24 delavnih igralskih družin. 10 jih je v preteklem mesecu s samostojno pripravljenim kulturnim sporedom obiskalo 17 vasi in imelo skupne 29 prireditev, pri čemer sta bili najaktivnejši igralski družini aktivov Dravinjski in Mestni vrh. — Ustanovili so v sestavu mladinske organizacije tudi 5 streliških družin s skupno 105 novimi člani. Pripravljala se že ustanovitev 7 družin, kar bo mladini v znaten pripomoček pri izvenmaradni vzgoji.

Mladinski aktiv v Leskovcu, ki doslej ni znal pritegniti mladine k delu v organizaciji, je z ustanovitvijo avtomoto krožka in fizikturnega aktiv zbudil pri mladini živo zanimanje za ljudsko tehniko in fizikulturo. S kulturnimi prireditvami, ki so jih pripravili, so si omogočili nabavo lastnega avtomobila za avto-moto krožek, kar je edinstven primer v okraju.

Kaže, da je mladinska organizacija v okraju naša pravilen način dela med mladino, s čimer se bo ta še bolj navezala na svojo organizacijo. Rezultati tega bodo nedvomno najbolj vidni sredi julija, ko bo mladina ptujškega okraja poslala na III. mladinsko prago zapravilo drugo brigado. —mk—

Kmetovalci!

Toča vam je uničila med drugimi pridelki tudi oljno repico, za katero bi dobili v kratkem potom zamenjavo olje. Nedvomno se ne boste sprizajznili s to škodo, temveč boste storili vse, da bi bila ta škoda čim manjša.

Priporočamo vam, da posejete po toči opustošene površine s sončnicami, kar vam bo pomagalo nastalo škodo občutno zmanjšati.

Semenske sončnice so še na razpolago pri Kmetijskih združenjih. V slučaju, da je kateri združgi zmanjkalo sončnično seme, ga še vedno lahko dobi pri OZKZ.

Tovarna olja v Slovenski Bistrici vam bo za pridelke zvišala zamenjavo, ker bo štela pogodbe za oljno repico tudi za sončnice.

Generalna direkcija prehranske industrije Ljubljana

Samo z vestnim sodelovanjem vsakega kmetovalca je borba proti kolaradskemu hrošču uspešna

V najrazličnejših časopisih, brošurah, na plakatih in nešteti predavanjih se je pisalo in govorilo o tem, kakšno nevarnost predstavlja kolaradski hrošč za krompir, našo najvažnejšo kulturo. Država je podvela vse, da se vsak kmetovalec seznanj s škodo, ki nam preti in da vsakogar pritegne v organizirano zatiranje kolaradskega hrošča. V to svrhu je osnovana tudi antidifuzijska služba pri organih ljudske oblasti.

Prav gotovo ne bo odveč, če spregovorimo tudi besedo o tem, kako so nekateri naši KLO pristopili k akciji za zatiranje kolaradskega hrošča. Večina krajevnih ljudskih odborov je pristopila k tej nalogi dovolj resno in odgovorno. Starše, Marjeta n. D. p., Slov. vas, Cvetkovci, Ptuj itd. so dokazali, da so pravilno razumeli važnost te akcije. Imamo krajevne ljudske odbore, ki jim še do danes ni uspelo osnovati krajevnih štabov, kot so to Bišiči vrh, Dolna, Leskovec, Levanjci, Majšperk, Pacinje, Vid in Zetale. Človek se nehoti vpraša: na kaj čakajo? Morda se bodo zavdeli in verjeli šele takrat, ko bodo njihova krompirišča že opustošena, kot so čakali, da jim je kapar uničil sadovnjake. V teh primerih bo morala oblast vsekogar poskrbeti, da se njihov malomarni odnos do skupnosti tudi primerno kaznuje.

Kolaradski hrošč, ki predstavlja danes največjo nevarnost za naše krompirjeve nasade, bo uspešno zatiran le takrat, če bodo v tej borbi sodelovali vsi kmetovalci in če bodo tudi množične organizacije in šolska mladina pri tem nudile vso pomoč.

Naj nam ne bodo za zgled Mohorčič Franc, Gojčič Treza, Furek Franc in Pesek Franc, vsi iz KLO Starše, ki se brez upravičenega vzroka ne udeležujejo množičnih pregledov. Vedeti moramo, da je možnost okužbe velika in da jo bomo uspeli preprečiti odtod, če se bomo vsi z istim natančnejšim in vestnim pregledovanjem krompirišč.

Ing. S. F.

Priznavanje semenskih žit in krompirja bo tudi letos

Verjetno je večini kmetovalcev že znano, da bo v ptujskem okraju priznavanje žit in krompirja tudi v letošnjem letu. Maloštevilen odziv prijaviteljev dokazuje, da KLO, ki so prejeli tozadevna navodila, niso znali kmetovalcem prikazati prednosti prodaje semenskega blaga. Zato nekaj o tem, kako se bo vršilo letos priznavanje na privatnem sektorju.

Na privatnem sektorju se bo vršilo priznavanje semenskih žit in krompirja le tam in na tistih posevkih, ki jih bo kmetovalec prostovoljno prijavil za priznavanje do 10. junija pri pristojnem KLO. Priznavale se bodo le sorte, ki so do sedaj pokazale kot najboljše. Seznameh teh sort si vsak kmetovalec lahko ogleda na svojem KLO. Priznana žita in krompir se bodo klasirala v tri razrede glede na odgovarjajočo kvaliteto in glede na izvedene agrotehnične ukrepe na priznanem posevku. Za vsaki od treh razredov je določena odgovarjajoča premija.

Kot semensko blago se bo odkupovalo le priznано seme, zato je v interesu vsakega kmetovalca, da prijavi svoje najboljše posevke za priznavanje. Odkupna cena semenskemu krompirju bo odgovarjala takratni tržni ceni z dodatkom premije za odgovarjajoči razred in ki bo dosegla do 6 din po kilogramu. Priznano semensko žito, ki ga bo proizvajalec oddal na račun obvezne oddaje, se bo plačalo po določeni odkupni ceni z dodatkom premije za odgovarjajoči razred; za semensko žito, ki ga pa proizvajalec proda iz prostih viškov, bo sprejel isto količino merkantilnega blaga in določeno premijo, ki bo pri žitih znašala 4, 3 in 2 din glede na to, v kateri razred bo žito opredeljeno. Iz višine premij je razvidno, da se semenska proizvodnja izplača. — Napredni kmetovalci tega vira dohodkov sigurno ne bodo prezrili.

Ing. S. F.

Vzarnem včasno uporabo štedilnik proti primerni odškodnini. Naslov v upravi.

V Ptujju ali neposredni bližini kupim dobro ohranjeno vilo ali hišo z dvema stanovanjima. Naslov v upravi.

Pošten fant neoporečne preteklosti, samski, star 35 let, nekadilec, s prosto obrtjo, želi spoznati pošteno dekle vesele narave in dobro pevko, rojeno med 1916—1928, šiviljo, poštarico ali sličnega poklica. Pismu naj priloži sliko. Dola je stranskega pomena. Naslov v upravi lista.

PRESKRBA

Na vse živilske in dodatne nakaznice meseca junija prejmejo potrošniki na zagotovljeni preskrbi maščobo v 100% obroku. Poslovalnice bodo delile 80% masti ter 20% margarine. Potrošnike pa opozarjamo, da si ob priliki nakupa maščobe prinese s seboj posodo, da ne bodo prenašali maščobe predvsem mast, ki je tudi v tekočem stanju v raznem časopisnem papirju, ker je to nehigijenično.

Tekom meseca junija bodo prejeli potrošniki D-1 po 200 gramov toaletnega mila proti odvzemu odrezka rep. dopolnilne preskrbe štev. 5 junij 1951.

Istočasno obveščamo vso maloprodajno mrežo in potrošnike mesta Ptujja, da bodo v bodoče poslovalnice odprte popoldne od 7. do 12. ure, popoldne pa od 16. do 18. ure. Poslovalnice imajo potem od 18. do 19. ure interno delo. Vsaki četrtek popoldne pa so poslovalnice zaprte. Isto velja za podeželje.

Ker še vedno nekateri potrošniki ne dovoljujejo prednosti preskrbe nosečim ženam, invalidom ter delno tudi starčkom, pozivamo potrošnike ter poslovalnice, da se omenjenim osebam mora nuditi prednostna preskrba v kolikor si nabavljajo živila za sebe in svoje družinske člane, nikakor pa ne račun ne morejo nabavljati za več strank.

Prednostno preskrbo imajo omenjeni potrošniki tudi pri nabavi mesa in ostalih živilskih predmetov.

Iz pisarne poverjenjstva za trgovino in preskrbo

Tržne cene v Ptujju

Zelenjava: salata 60—70 din (Mestna ekonomija 20,—, Zadružni sklad 20,—), špinaca 30—60, koleraba (Mestna ekonomija 30,—, Povrtnina 30,—), čebula 40—60 (Mestna ekonomija 40, Zadružni sklad 40,—, Povrtnina-vrtnarstvo 40,—), česen, novi 60—80 (Mestna ekonomija 50,—, Zadružni sklad 50,—, Vrtnarstvo 40—60), krompir 25—30, kumarice (Zadružni sklad 80,— za kg), fižol na trgu 70,—, peteršilj (Vrtnarstvo 60,—), korjenje (Vrtnarstvo Hristov Minčo 60,—), grah, novi, na trgu 80—100.

Sadje: suho sadje 100,—, češnje 70 do 80 za kg (Sadje in zelenjava prodaja na trgu češnje po 48 din za kg), jagode 150.—

Perutnina: kokoši 500 din kom., piščanci 300—500 din par, kuncji 200 do 300 din za kom.

Mlečni izdelki: mleko 20 din (Mestna ekonomija 18 din za liter), smetana 100—120 din za liter, sir 100 din kg, sirovo maslo 500—600 din kg.

Mesni izdelki: prekajeno meso na trgu 350—380 din kg, klobase 300 din, zaseka 400 din, mast 400—500 din, svinjsko prekajeno meso (Zadr. sklad 380, slanina 350, prekajeno slanina 380, klobase — salame 400, sveže meso v podjetju zadr. sklada: govodina 100, telatina 120, svinjina 220 din.

Mlevski izdelki: bela moka 180—200, krušna moka 140, ržena 120, koruzna moka 70, ajdova moka 120, koruza 60 do 70, ajdova kaša 120, prosojna kaša 100 din.

Razno: jajca 9—10 din kom (Mestna ekonomija 7 din, Zadružni sklad 7 din), med na trgu 500 din, orehi 140 din, milo 180, kis 20—25 liter (Mestna ekonomija 20, Zadr. sklad 20), žganje 400 din liter.

Cene vina v gostilnah v Ptujju: Mestna kavarna Ptuj (Moskva) 190 din za liter, gostilna pri Stajercu 160 in 180, Zadružna gostilna Breg 170, gostilna Tomanič 180, gostilna pri Roziki 172, Gostinski obrat št. I. 170, gostilna pri pošti 170, gostilna v Ljudskem vrtu (Sv.čarjara) 200,— (3), gostilna Korošec 180, gostilna Dravska klet 170, gostilna Breščič 180. Okrepčevalnica »Pri ribiču« 175 din.

Kino Ptuj bo predvajal v juniju sledeče filme:

- Od 8. do 11. junija: »Zaklad Sierra Madre«, amer. film.
- Od 12. do 14. junija: »Obmejna ulica«, poljski film.
- Od 15. do 18. junija: »Pod rimskim soncem«, italijanski film.
- Od 19. do 21. junija: »Stutnja«, češki film.
- Od 22. do 25. junija: »Kraljevi brivce«, ameriškanski film.
- Od 26. do 28. junija: »Tuja luka«, švedski film.
- Od 29. junija do 2. julija: »Trste«, jugoslovanski film.

V nedeljo dne 10. junija ob 15. uri se bo odigrala v Ormožu prvenstvena nogometna tekma: »Mladost« (Centiba) proti TD »Ormož«. Ljubitelji nogometa vabljni!

Prosim poštenega najditelja 21. maja t. l. izgubljenih očal v etujju na cesti od Nove vasi do Placarja, da jih vrne proti nagradi v upravi lista. — Jerič Ivan, Placar 70, p. Desternik.

Preključem ukradeno osebno izkaznico št. 9524 serije 0251737 na ime Kokol Anton, roj. 28. 8. 1895 v Grajeni, etanujoč v Placarju št. 44.

Zamenjam šivalni stroj z dolgim čolnom za telico ali kravo. Prodajam tudi usnjen plašč. Ponudbe v upravi lista.

Kdor izledeji moje ukradeno dobro ohranjeno možko kolo, znamke NSU, s kilom. števcem, lučjo in zobčnikom na 3 prestave na zadnjem kolesu, dobi nagrado din 3000.—. Derkovič Milan, Vičava 3a, Ptuj.

Prodajam dobro ohranjeno spalnico iz jesenovine. Naslov v upravi lista.